

VIIMSI VALLA HARIDUS- JA NOORTEVALDKONNA ARENGUKAVA 2021-2030

Mai 2021

Sisukord

SISSEJUHATUS	3
1 LÜHIÜLEVAADE HARIDUS- JA NOORTEVALDKONNAST	6
1.1 HARIDUS- JA NOORTEVALDKONNA ÜLEVAADE.....	6
1.2 TULEVIKU TEENUSVAJADUS	7
1.3 PEAMISED VÄLJAKUTSED JA NENDE LAHENDAMISE EELDUSED.....	10
1.3.1 Üleriiklikud väljakutsed haridus- ja noortevaldkonnas.....	10
1.3.2 Kohaliku tasandi arengueeldused ja väljakutsed.....	12
2 STRATEEGIA	16
2.1 VÄÄRTUSED	16
2.2 VISIOON 2030	16
2.3 MISSIOON	17
2.4 STRATEEGILISED EESMÄRGID	17
3 STRATEEGIA ELLUVIIMINE	24
3.1 ELLUVIIMISE KORRALDUS.....	24
3.2 TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE	24

Sissejuhatus

Hariduse ja noorsootöö roll on ülioluline. Nad peavad valmistama noored ette elus hakkama saamiseks üha kiiremini muutuvast maailmast ja toetama tööturu nõudlusele vastava hariduse omandamist. Tihtipeale pole veel teadagi, milline see nõudlus on. Kõikidel inimestel peavad seejuures olema võrdsed võimalused hoolimata nende taustast.

Järjest olulisemaks on muutunud vajadus suurendada kõikide õppetasemete ja -liikide omavahelist sidusust, samuti seostatust teiste eluvaldkondadega. Tähtis on valmistada lapsed ja noored ette ametiteks, mida praegu ei pruugi veel olemaski olla. See tähendab, et üha enam tuleb lisaks aineõpetusele pöörata tähelepanu üldoskustele ja isiksuse kujunemise toetamisele.

Riiklikul tasandil on peamiseks suunda kujundavateks dokumentideks haridusvaldkonna ja noortevaldkonna arengukavad 2021-2035 (eelnõud seisuga 29.10.2020). Tegemist on hierarhiliselt kõrgemalseisvate dokumentidega, milles sätestatust tuleb järgmistel tasemetel lähtuda. Sarnaselt peavad Viimsi valla haridus- ja noorsootöö asutused lähtuma siinses arengukavas kokku lepitud põhimõtetest.

Haridusvaldkonna üldeesmärk on järgmine: Eesti inimestel on teadmised, oskused ja hoiakud, mis võimaldavad teostada end isiklikus elus, töös ja ühiskonnas ning toetavad Eesti elu edendamist ja üleilmset säästvat arengut.

Strateegilised eesmärgid on:

1. Õpivõimalused on valikuterohked ja kättesaadavad ning haridussüsteem võimaldab sujuvat liikumist haridustasemete ja -liikide vahel.
2. Eestis on pädevad ja motiveeritud õpetajad ja koolijuhid, mitmekesine õpikeskkond ning õppijast lähtuv õpe.
3. Õpivõimalused vastavad ühiskonna ja tööturu arenguvajadustele.

Noortevaldkonna visioon on järgmine: aastal 2035 elavad noored kõigis Eesti piirkondades tervislikku ja täisväärtuslikku elu ning on võimestatud muutma kogukonda ja riiki selliselt, et Eestis on maailma parim keskkond kasvamiseks, elamiseks ja eneseteostuseks.

Strateegilised eesmärgid on:

1. Noored on loov ja ühiskonda hoogsalt edasiviiv jõud - hariduse, kultuuri, majanduse, keskkonna ja teiste valdkondade edenemise nügijad ning eestvedajad.
2. Noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud.

3. Kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) on kättesaadav ning loob kõigile noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks.
4. Noorte üksijäämist ja eemaldumist märgatakse ning ennetatakse kindlustunnet suurendava turvavõrgustiku abil.

Riigi tasandi üldised ja strateegilised eesmärgid on Viimsi hariduse ja noorsootöö kujundamise lähtealuseks. Samuti võeti arvesse Viimsi hariduse ja noorsootöösutuste strateegiadokumentides väljatoodud:

1. Viimsi Kooli arengukava 2019-2023,
2. Randvere Kooli arengukava 2019-2024,
3. Haabneeme Kooli arengukava 2019-2024,
4. Püüksi Kooli arengukava 2021-2025,
5. Prangli Põhikooli arengukava 2018-2022,
6. Viimsi Gümnaasiumi arengukava 2019-2024,
7. MLA Viimsi Lasteaiad arengukava 2020-2023,
8. Viimsi valla noorsootöö arengukava 2016-2020,
9. Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016-2020.

Haridus ja noorsootöö moodustavad Viimsi vallas terviku, hõlmates kõiki haridustasemeid ning -liike. Soovitud tulevikupilti kirjeldavad visioon ja strateegilised eesmärgid. Visioon on olemuselt üldine, eesmärgid konkreetsed. Eesmärgid hõlmavad kolme peamist strateegia komponenti - sisu, haridus- ja noortevaldkonnas töötavaid inimesi ning toimekeskkonda. Iga eesmärgi saavutamiseks on kavandatud tegevused ja investeeringud.

Hariduse ja noorsootöö arengukava annab ka sisendi Viimsi valla arengukavasse ja eelarvestrateegiasse. Siin kajastatud eesmärgid kajastatakse üldisel tasemel valla arengukavas, investeeringud aga valla eelarvestrateegias.

Arengukava koostamise raames:

- Viidi läbi taustaanalüüs, mis hõlmas õpirännet, töötajaskonda, kinnisvara olukorda ja finantseerimist, samuti koostati teenusvajaduse prognoos aastani 2050.
- Korraldati mitmeid aruteluseminare olukorra analüüsimiseks ja tulevikupildi määratlemiseks, viidi läbi küsitlus osapoolte hulgas (1105 vastanut), samuti külastati kõiki haridus- ja noorsootöösutusi ning intervjueriti nende juhte.

Arengukava koostamist koordineeris juhtrühm, kuhu kuulusid valdkonna abivallavanem, haridusosakonna spetsialistid, arendusosakonna juhataja ja projektijuht ning väline konsultant. Juhtrühm määratles peamised suunad, tegi vahekokkuvõtteid ja -järelduisi.

Arengukava dokumentatsioon sisaldab:

1. Käesolevat dokumenti - arengukava - hõlmates taustaanalüüsi lühikokkuvõtet, väärtusi, visiooni, eesmärke ja mõõdikuid,
2. Taustaanalüüsi (mitmed numbrilised andmed) - lisa 1,
3. Õpilaste, asutuste töötajate ja lapsevanemate küsitluse kokkuvõtet - lisa 2,
4. Viimsi Digikooli kontseptsioon - lisa 3.

1 Lühiülevaade haridus- ja noortevaldkonnast

1.1 Haridus- ja noortevaldkonna ülevaade

Viimsi vallas tegutseb kokku 10 haridus- ja noorsootöösutust.

Viimsi vallas tegutsevad koolieelsete lasteasutustena munitsipaallasteaed Viimsi Lasteaiad (kokku 8 majas):

1. Astri majas,
2. Karulaugu majas,
3. Laanelinnu majas,
4. Leppneeme majas,
5. Pargi majas,
6. Päikeseratta majas,
7. Randvere majas,
8. Uus-Pärtle majas,

lasteaed-põhikool Püünsis ja viis eralasteaeda, millega on Viimsi vallal sõlmitud koolieelse lasteasutuse finantseerimislepingud. Lisaks tegutsevad vallas eralastehoid.

Munitsipaalkoole on 5:

1. Haabneeme Kool (I-III kooliaste),
2. Viimsi Kool (I-III kooliaste),
3. Randvere Kool (I-II kooliaste; õppetöö toimub põhikooli riikliku õppekava¹ alusel, lisaks I-III kooliaste lihtsustatud ja toimetuleku õppekava alusel),
4. Püünsi Kool (I-III kooliaste),
5. Prangli Põhikool (I-III kooliaste; õppetöö toimub liitklassides).

Alates 2018. a sügisest korraldati ümber gümnaasiumihariduse andmine. Viimsi Keskkool reorganiseeriti põhikooliks ja riigigümnaasiumina alustas tegevust Viimsi Gümnaasium. Üldharidust andvad erakoolid vallas puuduvad.

Vallas on registreeritud 18 huvikooli, sh 2 munitsipaal- (kunstikool ja muusikakool) ja 16 erahuvikooli (10 eraspordikooli, 6 muu valdkonna kooli). Lisaks tegutsevad Viimsi vallas ka teistes omavalitsustes registreeritud huvikoolid.

¹ Põhikooli riiklik õppekava on Vabariigi Valitsuse määrus, mis kehtestab riigi põhiharidusstandardi. Selle alusel koostavad koolid omale kooliõppekavad. Kättesaadav: <https://www.riigiteataja.ee/akt/114072020024?leiaKehtiv> (viimati külastatud 19.11.2020).

Viimsi Noortekeskus tegutseb avatud noorsootöö meetodil² kolmes asukohas: Haabneemes, Randveres ja Püünsis.

Alates 2014. a sügisest tegutseb Viimsi vallas Noortevolikogu. Noortevolikogu korraldab erinevaid sündmusi ja viib läbi projekte, nagu näiteks Viimsi Innukate Ideede Diskussioon, Viimsi Noortepäev, Noorte Otsustajad, Noorte Talentide Kooli nimekonkurss. Koos Vallavalitsusega korraldatakse õpilasmalevat.

Joonis 1. Viimsi valla haridus- ja noorsootööasutuste paiknemine

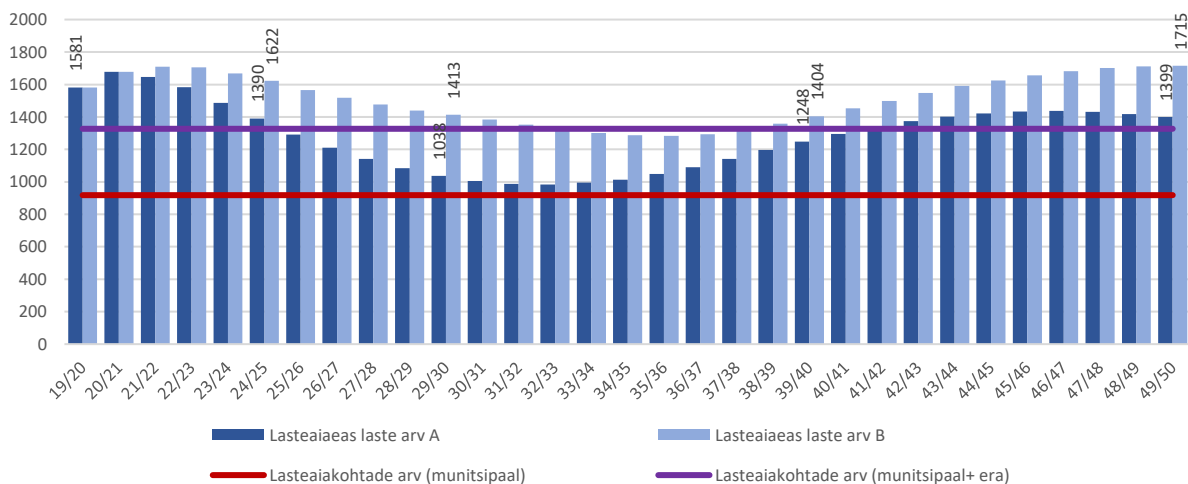
1.2 Tuleviku teenusvajadus

Viimsi valda oli 1. mai 2021. a seisuga registreeritud 21 468 elanikku (1.11.2020 seisuga 21 261). Viimsi valla elanikkond on aasta-aastalt kasvanud, mis peamiselt tuleneb sisserände aktiivsusest. 15 aasta jooksul on elanikkond kasvanud 92% võrra. Suurem kasv jäi aastatesse 2005-2008, viimasel dekaadil on iga-aastane elanike juurdekasv püsinud 2-4 % vahel.

² **Meetod**, mis vastab teatud kriteeriumitele, et tagada väärtus noorele, ühiskonnale ja valdkonnale. Avatud noorsootöö on avatud, vabatahtlik, kättesaadav ja ligipääsetav, võrdseid võimalusi pakkuv ning ei sea eeltingimusi. Oluline on märkamine, individuaalne tähelepanu ja lähenemine, noorte annete avastamine ning nende arendamine. Avatud noorsootöö võimaldab koha, kus noored ise algatavad, korraldavad ning teostavad oma ideid. Erinevad noored, vanused ning taustad koos ühises ruumis rikastavad üksteist.

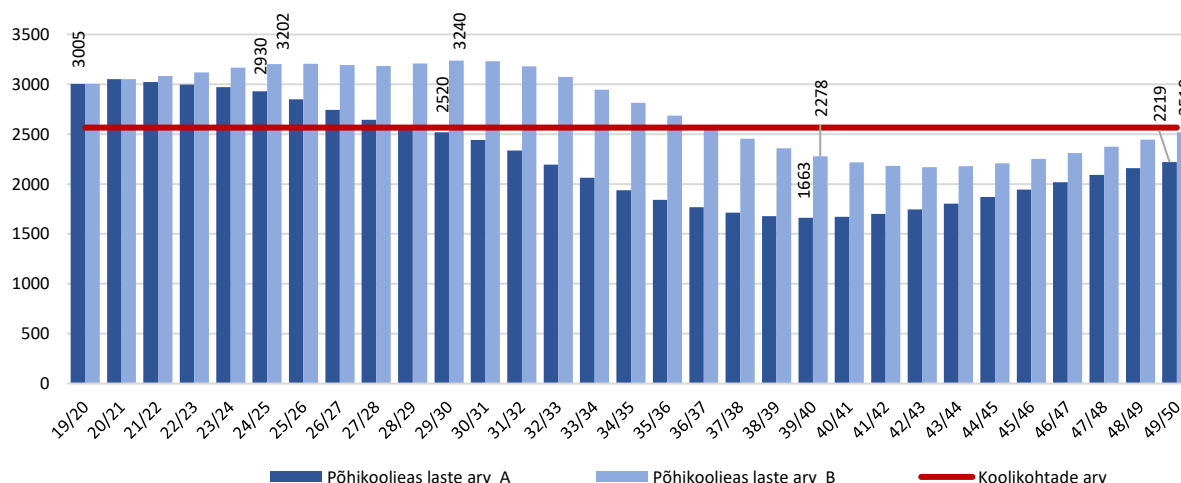
Viimsi valla kohta on koostatud rahvastikuprognos, mis on valdkondliku teenusvajaduse hindamise aluseks. Joonistel 2-4 viidatud A-stsenaarium iseloomustab olukorda, kus rännet ei arvestata, ja B-stsenaarium arvestab. Täpsem kirjeldus asub arengukava taustaanalüüsis (lisa 1).

Lasteaiaaeglaste laste (1,5-6 a) arv kaks järgnevat aastat suureneb, rändestsenaariumi puhul veidi pikemalt, kuid umbes 2023. aastast algab eagrupi arvu langus mõlema prognoosvariandi puhul. Rändestsenaariumi languse mõju on väiksem. Praegu käib kogu lasteaiaaeglaste vanusegrupist lasteaedades 88% lastest, neist omakorda 84% Viimsi valla lasteaedades. Laste arvu arvestades on pikas perspektiivis vajadus täiendavate lasteaiakohtade järele ebatõenäoline. Kaaluda võib täiendavate munitsipaalkohtade rajamist tingimusel, et eagrupi arv ei lange kogu vaadeldaval perioodil allapoole omavalitsuse kohtade oma.

Joonis 2. Lasteaiaaeglaste laste arvu prognoos

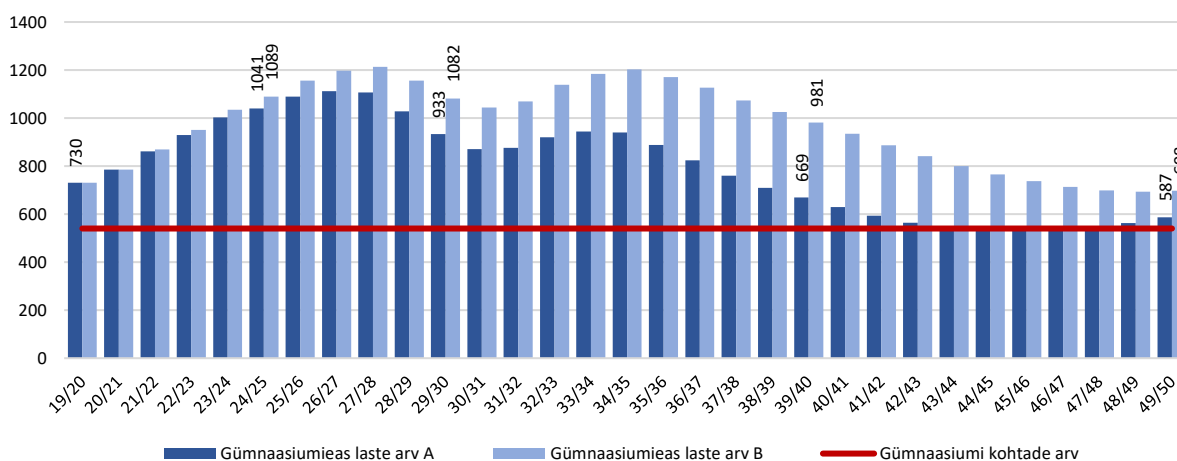
Põhikoolieas laste (7-15 a) arv baas-stsenaariumi järgi järgmised 4-5 aastat veidi kasvab, peale seda pöörab langusele. Rändestsenaariumi puhul kestab väike kasv pikemalt ja on stabiilne umbes tosin aastat, peale mida algab langus. Kogu põhikooliealiste vanusgrupist 99% õpib, neist 80% Viimsi valla koolides. Arvestades senist õpirännet ja õpilaste tegelikke valikuid, tulevikuvajadus täiendavate põhikoolikohtade järele puudub.

Joonis 3. Põhikooliealiste laste arvu prognoos

Gümnaasiumieas noorte (16-18 a) arv kasvab lähikümnendi jooksul intensiivselt tulenevalt praegusest vanusstruktuurist ja koolieelikute arvust. Gümnaasiumiealiste vanusegrupist 76% õpib, neist omakorda keskmiselt 52% Viimsi vallas. See tähendab, et gümnaasiumis õppivatest Viimsi valda registreeritud noortest (keda on 76% vanusegrupist) käivad Viimsi Gümnaasiumis umbes pooled³. Ülejäänud õpivad väljaspool kodumavalitsust.

Järgneva kümne aasta jooksul on väljakutse võimaldada gümnaasistidele koolikoht kas Viimsi Gümnaasiumis või Tallinna koolides, sh riigigümnaasiumites. Demograafiliselt on Tallinna linnas analoogne olukord, mis tähendab, et üldine konkurents gümnaasiumikohtadele oluliselt suureneb.

Joonis 4. Gümnaasiumiealiste laste arvu prognoos

³ Viimsi Gümnaasiumi õpilaskond moodustub u kolmveerandi ulatuses viimsilastest. Gümnaasiumis õppivaid noori on aga rohkem kui Viimsi Gümnaasiumis kohti. Tõenäoliselt seetõttu on paljud valinud kooli Viimsist väljaspool.

1.3 Peamised väljakutsed ja nende lahendamise eeldused

Lisaks kooli- ja lasteaiakohtadega seonduvatele kitsaskohtadele on Viimsi vallas mitmeid teisi lahendamist vajavaid küsimusi. Mõned neist väljakutsetest on määratletud üleriiklike uuringutega, mis annavad aimu üldistest haridus- ja noortevaldkonna trendidest. Kohaliku tasandi tähelepanekud pärinevad haridus- ja noorsootöösutuste juhtidelt, aruteluseminaridelt ja fookusgrupi intervjuudes osalenutelt.

1.3.1 Üleriiklikud väljakutsed haridus- ja noortevaldkonnas

Koolide rahulolu- ja koolikeskkonna küsitlus⁴

Vastavalt riiklikult korraldatud koolide rahulolu- ja koolikeskkonna küsitluse tulemustele on vastanute (klassid 4, 8 ja 11) hinnangud Viimsi koolidele 2020. a kas riigi keskmisega samal tasemel või üle selle. Olulisi kõrvalekaldeid ei esine kuskil. Tähelepanu väärrib koostöist õpetamist hindav näitaja, mis nii riigis kui ka Viimsis on muudega võrreldes üle kahe korra madalam. Samas hinnatakse seda näitajat üksnes kahe küsimusega, mistõttu ei pruugi tulemus peegeldada tegelikku olukorda.

Elukestva Õppe Strateegia vahehindamine⁵

Strateegia vahehindamise raportis jagatakse mitmeid poliitikasoovitusi, mis on seotud õpetajate ja koolijuhtide professionaalse arengu toetamise ning nüüdisaegse õpikäsituse, koolivõrgu korrastamise, digipöörde ning täiskasvanuharidusega. Enamjaolt on soovitusel suunatud riiklikule tasandile, omavalitsusi mainitakse peamiselt koolivõrgu puudutavates küsimustes. Teisalt võiksid just omavalitsused koolide pidajatena kõige otsesemalt panustada mitmete valdkondade sisulisse arendamisse, nagu näiteks:

- nüüdisaegse õpikäsituse rakendamine,
- koolijuhtide kompetentsi, sh õpetajate analüüsimise ja motiveerimise arendamiseks, tõstmine,
- ülikoolidevaheline koostöö teadmiste ja kogemuste jagamiseks,
- täienduskoolituste populariseerimine,
- haridusasutuste projektitöö võimekuse arendamine,
- töötajate digipädevuste tõstmine ja nende taseme ühtlustamine,
- haridustehnoloogilise toe suurendamine koolidele,

⁴ <https://www.innove.ee/uuringud/rahulolu/rahulolukusitus-uldhariduses/> (viimati külastatud 20.10.2020)

⁵ <http://www.praxis.ee/tood/elukestva-ope-strateegia-2020-vahehindamine/> (viimati külastatud 20.10.2020)

- digiõppevara loomine.

Talis 2018 põhiuuring⁶

Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) õppimise ja õpetamise uuring käsitleb riiklikku tasandit. Põhijäreldused on laiendatavad omavalitsuse tasemele. Positiivne on, et üldiselt on Eesti näitajad vähemalt OECD riikide keskmiste hulgas või ületavad neid:

- 94% õpetajatest ja koolijuhtidest on oma ametiga rahul,
- 98% vastanute arvates annavad koolid õpilastele abi, kui need seda vajavad,
- 85% õpetajatest töötab tähtajatu töölepinguga,
- 95% õpetajatest saab oma tööle tagasisidet.

Järgmised aspektid väärivad eraldi välja toomist:

- keskmisest madalam palk (rahul on 39%),
- keskmisest väiksem kutsekindlus, seda eriti nooremate õpetajate seas (41% alla 35-aastastest soovib ametis jätkata vaid kuni viis aastat),
- hariduslike erivajadustega õpilaste⁷ õpetamiseks vajalike oskustega õpetajate ja tugipersonali nappus.

Noorsootöös osalevate noorte rahulolu noorsootööga⁸

2018. aastal läbi viidud uuringus osalenud noored hindasid oma osalust noorsootöös väga positiivselt: 85% noortest olid noorsootööga kas väga või pigem rahul. Samast uuringust selgus, et noortekeskuste tegevustes osalevad noored on keskuste ja nendes toimuvate tegevustega rahul.

⁶ <https://www.innove.ee/uuringud/talis-uuring/talis-2018/> (viimati külastatud 20.10.2020)

⁷ **Hariduslike erivajadustega õpilane** on see, kelle eri- või üldandekus, õpiraskused, sotsiaal-emotsionaalsed vajakajäämised, tervislik seisund, kauane eemalviibimine õppetööst, õppekeele ebapiisav valdamine või arenguhälbed ehk puuded tingivad vajaduse kohanduste või muutuste sisseviimiseks tavalisse õppe sisusse, õppeprotsessi, -kestvusse või koormusesse, loomaks nendega õpilasele vajalikud tingimused nende võimetekohaseks õppekava omandamiseks.

⁸ <https://www.hm.ee/et/tegevused/uuringud-ja-statistika-0#uuringud> (viimati külastatud 5.11.2020)

1.3.2 Kohaliku tasandi arengueeldused ja väljakutsed

Viimsi valla haridus- ja noortevaldkonnal on head arengueeldused.

- **Haridus- ja noorsootöoasutused on sageli riigis toimuvatest arengutest samm ees.** Neis mõeldakse innovaatsiliselt ja ollakse uuendustele avatud. Asutustes töötavad edumeelsed inimesed, kes on olnud osalised ka suuremate riigi tasandi muudatuste ellukutsumisel.
- **Laste ja noorte võimalused on väga mitmekesised.** Viimsis on eri suuruses koole, lasteaedu, noortekeskusi, huvikoole ja -ringe, mis võimaldavad õpetamisel rakendada erinevaid meetodikaid. Võimalused huvihariduseks ja -tegevuseks, sh muusika, kunst, sport ja teadus on Eestis ühed suurimad.
- **Taristu on üldiselt hästi korras.** Lasteaedade, koolide ja noortekeskuste majad on uued ning korras, võimaldades ka nüüdisaegse õpikäsituse rakendamist. Tehnoloogiline baas on üldjuhul hea. See eristab Viimsi valda paljudest teistest Eesti omavalitsustest.
- **Viimsi asukoht ja loodus on suurepärased.** Tallinna lähedus võimaldab tõenäoliselt töötajatele hõlpsamini järelkasvu leida. Samuti on lihtsam teha koostööd ülikoolide ja kutsekoolidega. Viimsi looduskeskkond võimaldab mitmekesistada õppetegevust ruumidest väljaspool - on piisavalt metsa ja mere lähedus.

Lahendamist vajavad järgmised küsimused.

Sisu

- **Vajadus on süsteemsema koostöö järele.** Haridus- ja noorsootöoasutused töötavad peamiselt eraldiseisvalt, koostööd tehakse isikute ja projektide tasandil, institutsionaalne mõõde vajab tugevdamist. Läbimõeldud koostöö aitab töötajatel üksteist ja ka lapsi ning noori paremini toetada, teineteiselt õppida, praktikaid jagada, mille tulemusena hakkab toimima süsteemne võrgustikutöö.
- **Haridus- ja noortevaldkond vajab koordineeritumat juhtimist.** Asutused soovivad suuremat vallavalitsuse poolset suunamist ja tegevuste koordineerimist. Samuti vajavad tuge ja nõu asutuste juhid. Seda rolli saab kanda vallavalitsus. Parentamist vajab ka infojagamine asutustele ja asutuste vahel ning otsuste järjepidevuse tagamine.
- **Suurenev hariduslike erivajadustega laste arv toob kaasa vajaduse õppetegevuse osaliseks ümber korraldamiseks.** See tähendab tugipersonali arvu suurendamist ning õpetajate toetamist. Tegemist on valdkonnaga, mis vajab lahendamist vallaüleselt, et ükski laps ei jääks tähelepanuta. Eraldi tähelepanu vajavad ka võimekamad lapsed ja noored, et nende anded realiseerimata ei jääks.

- Suurenenud muukeelsete laste arv tähendab suuremaid pingutusi nende lasteaia- või koolikollektiivi integreerimisel. Asutuse jaoks tähendab see täiendavaid pingutusi eesti keele õpetamisel, koolis lisandub veel ka väljakutse õpilase edasijõudmisel õppeainetes.
- (Karjääri)nõustamine vajab süsteemset arendamist. Ennastjuhtiva ja teadlikke valikuid tegeva õpilase eelduseks on tema toetamine ning nõustamine. Praegu on iga haridusasutus selle iseseisvalt lahendanud, ühine lähenemine tagab lastele ja noortele võrdsed võimalused.
- Ümber vajab mõtestamist noortekeskuste ja noorsootöötaja roll. Noortekeskus lähtub oma töös noorte tegelikest huvidest ja vajadustest, toetades noorte mitmekülgset arengut. Noorsootöötaja peab aitama noort, et ta kujuneks ennastjuhtivaks ja iseseisvalt toimetulevaks kodanikuks. Uuteks tegevusteks on tarvis täiendavaid ressursse.
- Noortevolikogu roll kohalikus omavalitsuses vajab ümbermõtestamist. Viimsi noortevolikogu peaks edaspidi lisaks ürituste korraldamisele rääkima rohkem kaasa ja tegema ettepanekuid valla arengus. Koostöö vallavolikogu ja -valitsusega peaks olema intensiivsem.
- Riskikäitumisega noorte toetamiseks vajalik võrgustik nõuab arendamist. Riskikäitumisega noortega töötavad haridus- ja noorsootöösasutused eraldiseisvalt. Võrgustikutöö on praegu suuresti isikupõhine. Arendamist vajab ühine infoväli riskikäitumisega noortest ja nende toetamisega seotud tegevustest.
- Noori puudutavad statistilised andmed vajavad süstematiseerimist. Noorsootöös kogutakse mitmesuguseid andmeid, nagu näiteks huvihariduses osalejate arv, NEET-noored, kuid puudub andmekogumise meetodid on erinevad, samuti puudub terviklik ülevaade (andmebaas), mis toetaks teaduspõhist noortepoliitikat.
- Noorteinfo vajab süsteemset lahendust. Noored peavad oma eale ja huvidele vajaliku info (näiteks huviringid, koolitusvõimalused, projektid jms) hõlpsalt üles leidma.

Personal

- (Kvalifitseeritud) töötajaid napib. Kõige enam on raskusi tugispetsialistide, reaalinete ja hariduslike erivajadustega õpilaste õpetajate leidmisel. Iga asutus on senini värbamisega ise tegelenud, mis on tekitanud ka teatava vallasise konkurentsi. Uuendamist vajab nii värbamis- kui ka motivatsioonisüsteem (palk, tunnustamine, enesetäiendamine jms), et leida parimad spetsialistid, kes Viimsisse pikaajaliselt tööle jäävad.
- Töötajad vajavad süsteemsemat tuge oma vaimse ja füüsilise tervise tagamisel. Töötajate tervikliku arengu toetamine eeldab süsteemset lähenemist, mis suurendaks nende tööõnne ja pikaajalist töötamist valdkonnas. Samuti tuleb

tähelepanu pöörata super- ja kovisioonile, mentorlusele ja vaimse ning füüsilise tervise toetamisele.

Keskkond

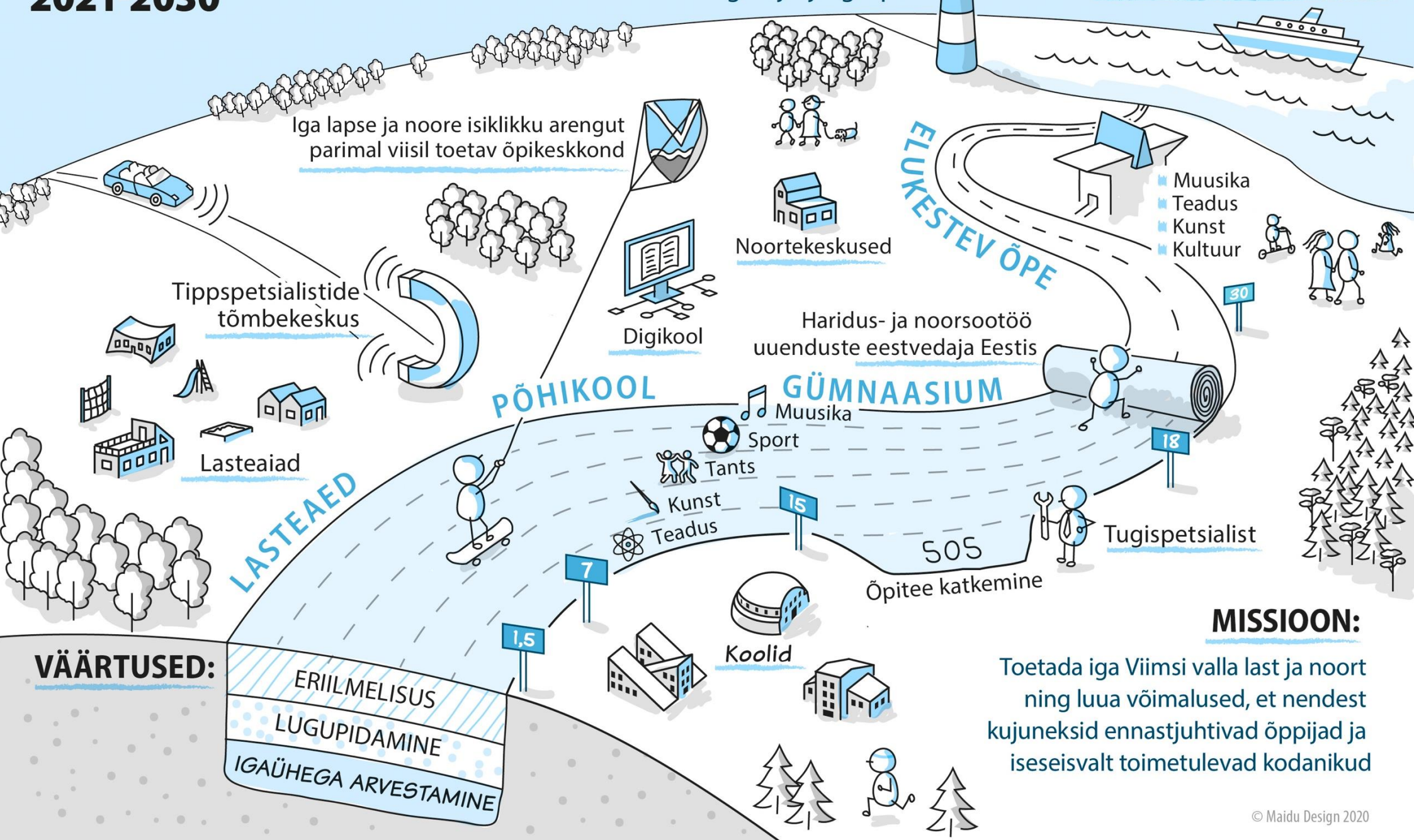
- **Haridusasutustes on kohati ruumi puudu.** Spordirajatised on ülekoormatud, seda eriti tippaegadel. Koolides ei ole alati võimalik eriklasse moodustada, lasteaedade rühmade arv võiks olla suurem. Koolides on vähe omaette olemise võimalusi, mis suurendab töö- ja koolistressi. Kõige teravam saab ruumipuudus olema gümnaasiumiastmes, mujal hakkab see aastate jooksul tasapisi vähenema. Seniks on aga vajalik leida ajutised lahendused nii lasteaedadele kui koolidele. Spordikompleksi rajamine gümnaasiumi kõrvale aitab leevendada spordiruumide ülerahvastatust muudes valla asutustes ja ühtlasi võimaldab gümnaasiumil osasid ainetunde seal läbi viia, vähendades sel viisil kitsikust.
- **Asutuste juhid peaksid enam tegelema sisu-, mitte majandusküsimustega.** See võtab neilt rohkesti ajalist ressursi. Efektivsem on majandusküsimuste lahendamine keskselt, et juhid võiksid rohkem tähelepanu pöörata arendusküsimustele ja personalile.
- **Vallasisene transport ei taga alati ühetaolist juurdepääsu.** Keskusest (Haabneemest) eemal paiknevatest küladest pärit lapsed ja noored ei jõua alati õigeaegselt huviringidesse või võtab see neilt ebamõistlikult kaua aega. See pärsib väljastpoolt keskust pärit laste ja noorte osalemist ega taga neile võrdseid võimalusi.

VIIMSI VALLA HARIDUS- JA NOORTEVALDKONNA STRATEEGIA 2021-2030

VISION:

Viimsi vallas õpitakse igal ajal ja igal pool

Ennastjuhtival noorel avab Viimsist saadav haridus noorsootöö toel kõik ukSED edasi õppimiseks, sh välismaal

VÄÄRTUSED:

- ERIILMELISUS
- LUGUPIDAMINE
- IGAÜHEGA ARVESTAMINE

MISSION:

Toetada iga Viimsi valla last ja noort ning luua võimalused, et nendest kujuneksid ennastjuhtivad õppijad ja iseseisvalt toimetulevad kodanikud

2 Strateegia

2.1 Väärtused

Enamasti on igal haridus- ja noortevaldkonna asutusel Viimsi vallas kokku lepitud väärtused, millest juhindutakse oma igapäevastes tegevustes. Siin välja toodud väärtused on esmajoones suunatud arengukava elluvijatele. Need moodustavad valla haridus- ja noortevaldkonna väärtusruumile n-ö katuse.

- **Eriilmelisus** - inimesed ja asutused/organisatsioonid on erinevad. Iga inimesega arvestatakse ja teda aktsepteeritakse. Kõigil on õigus saada kvaliteetset haridust, lähtudes tema individuaalsetest vajadustest. Eriilmelisus tähistab ühtlasi ka haridusasutuste iseotsustusõigust ja oma eripärade väljaarendamist.
- **Lugupidamine** - lugu peetakse kohast, kus elatakse, inimestest, keda õpetatakse ja kellelt õpitakse, keskkonnast - sellest kõigest, mis Viimsis, Eestis ja maailmas on.
- **Igäühega arvestamine** - kogu haridus- ja noortevaldkond töötab selle nimel, et iga laps ja noor saab omale sobival viisil areneda ja tunneb ennast osana kogukonnast.

2.2 Visioon 2030

Viimsi vallas õpitakse igal ajal ja igal pool.

Õppimine ja areng toimuvad igas haridus- ja vanuseastmes formaalsel, mitteformaalsel ning informaaalsel moel⁹. Igal viimsilasel on suurepäraseks tingimused isiklikuks arenguks - keskkond on loovust innustav, lähtutakse õppija huvidest ja vajadustest, õppida on võimalik igal pool.

Haridus- ja noortevaldkonnas tegelevad inimesed töötavad pühendunult, olles vääriliselt tunnustatud.

Hariduse ja noorsootöö arengu eest vastutavad osapooled teadvustavad, et koostöös suudetakse rohkem, ja panustavad proaktiivselt laste ning noorte tulevikku.

Haridust ja noorsootööd iseloomustavad üheaegselt stabiilsus ning pidev areng. Pikaajalistest kokkulepetest peetakse kinni, olles samal ajal haridusuuendustest sammu võrra ees.

⁹ **Formaalõpe** toimub enamasti koolikeskkonnas ning on õppekavade alusel organiseeritud.

Mitteformaalne õppimine on see, mis leiab aset väljapool kooli ning on ette võetud teadlikult, eesmärgiga end arendada (nt huvikool).

Informaalne õpe on õppija seisukohast lähtudes eesmärgistamata õppimine, mis toimub igapäeva elu situatsioonides (näiteks perekonnas, töökohas, vabal ajal jne).

2.3 Missioon

Toetada iga Viimsi valla last ja noort ning luua võimalused, et nendest kujuneksid ennastjuhtivad õppijad ja iseseisvalt toimetulevad kodanikud.

Toetamine ja võimaluste loomine hõlmab õppimist soosiva keskkonna kujundamist, motiveeritud personali värbamist, kes vajaliku rollimudeli loob, ja toetava nõustamissüsteemi väljaarendamist.

Ennastjuhtiv on inimene, kes suudab püstitada eesmärke ja teab, kuidas neid saavutada. Enesejuhtimine hõlmab ühtlasi kontrolli oma emotsioonide ja käitumise üle.

Iseseisvalt toime tulev kodanik teab, mida ta elult soovib, ja oskab seda ka saavutada, küsides vajadusel nõu ning abi. Kodanik huvitub nii oma kogukonnas toimuvast, sh kohalikest traditsioonidest kui ka ühiskonna käekäigust üldiselt. Muuhulgas on ta teadlik globaalsetest väljakutsetest, sh kliimaprobleemidest.

2.4 Strateegilised eesmärgid

1. Viimsi vald on haridus- ja noorsootöö uuenduste eestvedaja Eestis.

Soovitud seisund

Viimsi lasteaiad, üldhariduskoolid, huvikoolid ja noortekeskused rakendavad oma tegevustes järjepidevalt teadus- ning tõendus põhiseid haridus- ja noorsootöö uuendusi. Õppimise fookuses on tulevikku suunatud pädevuste kujundamine. Nüüdisaegne õpikäsitlus on rakendunud igas haridusasutuses. Toimib vallaülene digikool, mis võimaldab hariduse omandamist ka distantsilt. Tähelepanu pööratakse nii noorte kui ka haridustöötajate digipädevuste arendamisele.

Noored oskavad ja tahavad oma õpiteekonda ise juhtida, selleks on haridus- ja noorsootöösutuste poolt loodud vajalikud võimalused. Isikustatud õpitee tähendab kombinatsiooni kohustuslikest ja valikainetest, mis võimaldavad lastel ja noortel rohkem tähelepanu pöörata oma meelisvaldkondadele.

Toimib vallaülene võrgustikupõhine nõustamis- ja tugisüsteem kõigile, kes seda vajavad. Järele aidatakse neid, kes üksi ei saa, ja kiirendatakse neid, kes tahavad rohkem. Selleks teevad asutused omavahel tihedat koostööd, vahetades kogemusi ning toetades üksteise töötajaid.

Huviharidus on valikuterohkeim Eestis, siit leiab omale meelepärase tegevuse nii harrastaja kui ka professionaalsest karjäärast unistav laps ja noor.

Noored on kaasatud ja osalevad aktiivselt nii hariduses ning noorsootöös kui laiemalt valla elu kujundamisel.

Ennastjuhtival noorel avab Viimsist saadav haridus noorsootöö toel kõik ukсед edasi õppimiseks, sh välismaal.

Tabel 1. Eesmärgi nr 1 elluviimiseks kavandatud tegevused¹⁰

Jrk nr	Tegevused ja investeringud	2021	2022	2023	2024	2025	2026+	Selgitused
E1.1	Haridus-konsortiumi loomine		58 000	60 600	63 100	65 700		Munitsipaal ja eraharidus-asutuste ning noorsootöö organisatsioonide võrgustik vallaülese koostöö edendamiseks, hõlmates asutuste juhtimist, nõustamist, hariduslike erivajadustega õpilaste, sh andekate õpilaste toetamist, noorsootööd. Eeldab ametikoha loomist vallavalitsuses
E1.1.1	Vallaüleste hariduse tugiteenuste arendamine		x	x				Asutustes tegutsevate spetsialistide tegevuse koordineerimine
E1.2	Üld- ja huvihariduse ning noorsootöö lõimimine		x	x				Eeldab õppekavade võrdlemist ja asutuste omavaheliste kokkulepete sõlmimist ja koostööd
E1.3	Teises ja kolmandas kooliastmes õpilaste valiku-võimaluste suurendamine - valikkursuste väljatöötamine või suunaklasside avamine	x	x					Koolid sisustavad iseseisvalt

¹⁰ Rohelisel taustal rist tähistab arendustegevuse lõpetamist, kollane taust jätkuvaid tegevusi, v.a kolmanda tegevuse (investeeringute) puhul, kus objekti valmimine tähendabki tegevuse lõpetatust.

E1.4	Tõhustatud eesti keele õppe mudeli loomine muukeelsetele lastele ja peredele	x						lga haridusasutus lähtub oma eripäras, taotledes juurde rahastust taotlusvoorudest
E1.5	Digikooli loomine ja arendamine, sh							Hõlmab kõiki valla koole
E1.5.1	Riist- ja tarkvara hankimine (investeeringud)	233 865	118 000	55 000				
E1.5.2	Haridus-töötajate täiendus-koolitused ja õppematerjalide arendus	x	x					Koostöös Haridus- ja Noorteametiga, samuti vajadusest lähtuvad täiendavad, vallavalitsuse või haridusasutuste algatatud koolitused
E1.6	Digiõppe rakendamine lasteaias		x					Lasteaiaõpetajate koolitus, sh loodus- ja täppisteaduste ning tehnoloogia valdkonna vahendite kasutamine
E1.7	Õpilaste hindamis-mudelite koordineerimine		x					Hindamise ühtlustamine, et õpilastel oleks võimalik sujuvalt asutuste vahel liikuda
E1.8	Haridusasutuste arengu kavandamise ühtlustamine			x				Sh arengukavade ülesehituse kokkuleppimine
E1.9	Vanema-hariduse edendamine							
E1.10	Noorsootöö teenuste disainimine ja uute teenuste pakkumine	x	x					
E1.11	Noorteinfo (sh huvitegevuse koordineerimine) süsteemi loomine ja rakendamine	x	x					
E1.12	Huvitegevuse ja -hariduse toetusmudeli väljatöötamine ja rakendamine	x	x	x				Erahuvikoolide toetusmudeli väljatöötamine

E1.13	SA Kultuuri- ja hariduskeskus Viimsi ARTIUM toimetamine väljatöötamine ning tegevuse käivitamine	x	x					Vallavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna koostöös
E1.14	Koostöö loomine kutsekoolidega Viimsi õpilastele valiku-võimaluste suurendamiseks		x					

2. Viimsi vald on tippspetsialistide tõmbekeskus.

Soovitud seisund

Viimsi vald on valdkonna tippspetsialistide tõmbekeskus. Siia soovitakse tööle tulla hea maine, tänapäevase töökeskkonna, isikliku arengu võimaluste ja motiveeriva tasu tõttu. Viimsis tunneb iga töötaja, et tema panust hinnatakse ja see avaldub tema töötulemustes.

Iga haridus- ja noorsootöösutuse kollektiiv koosneb täies mahus parimatest töötajatest. Viimsi haridus- ja noortevaldkonnas töötamine on populaarne.

Tabel 2. Eesmärgi nr 2 elluviimiseks kavandatud tegevused

Jrk nr	Tegevused ja investeringud	2021	2022	2023	2024	2025	2026+	Selgitused
E2.1	Juhtimis- ja koolikultuuri arengu toetamine							Sh juhtide professionaalse arengu teadlik kavandamine ja koostöine õppimine Juhtide kompetentsimudeli ja 360-kraadi tagasiside rakendamine
E2.2	Motivatsiooni-paketi väljatöötamine valla haridus- ja noorsoo-töötajatele	x	x					Arengu- ja karjäärivõimalused; soodustused; töö- ja eraelu tasakaal
E2.3	Tasusüsteemi ülevaatamine ja täiendamine	x	x					Kõrgeim töötasu Eestis

E2.4	Töötajate värbamis-süsteemi väljatöötamine	x	x					Ühtsete põhimõtete rakendamine haridusasutustes
E2.5	Töötajate enesearengu toetamise põhimõtete väljatöötamine	x	x					Õpetajate kompetentsimudeli ja 360-kraadi tagasiside rakendamine
E2.6	Töötajate digipädevuse oskuste tõstmine ja ühtlustamine	x	x					Kõik õpetajad on võimelised töötama uusimate tehnoloogiatega
E2.7	Õpetaja- ja noorsootöötaja ameti maine väärtustamine							
E2.8	Mobiilse noorsootöötaja ametikoha loomine	19 200	19 200					Riiklik huvitegevuse toetus; hiljem vallaelarvelised vahendid

3. Viimsi vallas on iga lapse ja noore isiklikku arengut parimal viisil toetav õpikeskkond.

Soovitud seisund

Viimsi valla õpikeskkond vastab ka nõudlikemaile ootustele. Lisaks sellele, et hooned on väga heas korras, on need ka tänapäevased, kõikidele sihtgruppidele ligipääsetavad, turvalised ning võimaldavad nüüdisaegse õpikäsituse rakendamist. Õppevahendid ja kasutusel olev tehnika on kvaliteetsed ning moodsad.

Viimsis on tagatud õppekohad nii lasteaia- kui ka põhikooliõpilastele.

Viimsi lasteaiaid ja koolid on iga Viimsi vanema esimene valik.

Tabel 3. Eesmärgi nr 3 elluviimiseks kavandatud tegevused

Jrk nr		2021	2022	2023	2024	2025	2026+	Selgitused
E3.1	IT-süsteemide tsentraalseerimine, sh:							
E3.1.1	Artiumi digitaalse võimekuse loomine	85 000						Artiumi kohtvõrgu, välisühenduse loomine, litsentsid, tark- ja riistvara
E3.1.2	Koolide ja lasteaedade IT-vahendite							Hõlmab koolide ja lasteaedade tark- ja riistvara keskset

	keskne hankimine ja haldamine							hankimist ja haldamist taseme ühtlustamise eesmärgil; vahendid on jätkuvalt haridusasutuste eelarves, aga vallavalitsuse arendusosakond korraldab hanked ja haldab. Ei sisalda Digikooli raames hangitavat tark- ja riistvara
E3.2	Randvere Kooli juurdeehituse ja ujula rajamine	2 970 000	x					
E3.3	Randvere Kooli ümberkujundamine 9- klassiliseks põhikooliks, sh noorte- keskusele ruumide võimaldamine		x	x	x	x	x	Sisaldab raamatukogu, noortekeskust ja täiendavat kooliblocki Investeering on kavandatud 2026+, korralduslikult toimuvad tegevused varem
E3.4	Erakooli rajamise toetamine	x	x	x	x	x	x	Ei sisalda erakooli ehituse toetamist, aga võib vajadusel sisaldada koolikohtade ostmist Viimsi valla õpilaste õpinguteks kohamaksumuse katmist
E3.5	Lasteaia majade juurde moodulite rajamine (Karulaugu, Pargi, Päikeseratta, Leppneeme)		126 000	222 000	318 000	414 000		Iga maja juurde moodul sõimerühmale, sh moodulite rent, ühekordne kulu (mööbel, õppevahendid jms), majanduskulu (jooksev), õpetajate tasud, sh <ul style="list-style-type: none"> • 2022: 1 moodul (16 kohta) • 2023: 2 moodulit (32 kohta) • 2024: 3 moodulit (48 kohta) • 2025: 4 moodulit (64 kohta)
E3.6	Pärnamäe lasteaia /		150 000	2 500 000	2 000 000	1 000 000		

	põhikooli rajamine							
E3.7	Krillimäe lasteaia rajamine							Sõltub arenduse realiseerimisest; kaetakse arendaja eelarvest
E3.8	Viimsi spordihoone rajamine Viimsi Gümnaasiumi juurde					x		Koostöö erasektoriga; leevendab ka gümnaasiumikohtade puudust
E3.9	Kultuuri- ja hariduskeskus ARTIUM rajamine	12 000 000	5 300 000					Sõlmitud ehituslepingu maksumus
E3.10	Sise-skatepark'i rajamine	50 000	x	x			x	Erasektor, kaasav eelarve, riiklik huvitegevuse toetus; vallaelarvelisi vahendeid pole esimestel aastatel ette nähtud
E3.11	Lasteaia-kohtade ostmise erasektorilt	3 051 600	2 955 600	2 907 600	2 859 600	2 317 200	Täpsustamisel	Sh koduse lapse toetus, eralasteaedade toetuslepingud, eralapsehoiu toetuslepingud, eralasteaedade hankekohad <ul style="list-style-type: none"> • 2021: 708 kohta • 2022: 676 kohta • 2023: 660kohta • 2024: 644 kohta • 2025: 484 kohta
E3.12	Randvere MLA majas rühma rajamine		102 000	72 000	72 000	72 000	72 000	Kuni 20 kohta
E3.13	Püüsi Kooli spordiväljaku rajamine	576 712						Sõlmitud ehituslepingu maksumus

3 Strateegia elluviimine

3.1 Elluviimise korraldus

Strateegias määratletud eesmärkide elluviimiseks on koostatud tegevuste ja investeeringute kava aastateks 2021-2025. Kava on üles ehitatud vastavalt eesmärkide valdkondlikule jaotusele:

1. Sisu käsitlevad tegevused ja investeeringud
2. Personali käsitlevad tegevused ja investeeringud
3. Keskkonda käsitlevad tegevused ja investeeringud

Tegevuste ja investeeringute elluviimiseks koostavad vallavalitsuse töötajad iga-aastased konkreetsete tööplaanid.

Visioon ja eesmärgid vaadatakse üle kord kahe aasta jooksul, võttes aluseks peatükis 3.2 märgitud mõõdikud. Ülevaatus käigus analüüsitakse, kuivõrd on soovitud seisundi suunas liigutud või see saavutatud. Muuhulgas käsitletakse ka visiooni ja eesmärkide paikapidavust. Vajadusel algatatakse arengukava uuendamine.

Tegevuskava täituvust hinnatakse igal aastal. Tulemustest antakse ülevaade nii vallavolikogule kui ka asutuste hoolekogudele.

Arengukava tulemuslikkuse hindamise ja uuendamise eest vastutab Viimsi Vallavalitsuse haridusosakond.

3.2 Tulemuslikkuse hindamine

Tulemuslikkuse mõõtmine on oluline, saamaks aru, kas ellu viidavad tegevused ja investeeringud aitavad eesmärkide ning seeläbi visiooni saavutamisele kaasa või mitte. Vajadusel aitavad need korrigeerida kas tegevusi ja investeeringuid või ka eesmärke.

Strateegia tulemuslikkust hinnatakse kahel tasandil: 1) tegevuskava ja 2) eesmärgid. Tegevuskava hindamise puhul on tegemist täitmise analüüsiga. Igale tegevusele ja investeeringule antakse kord aastas hinnang:

- **Tehtud**
- **Tegemisel** (lisatakse eeldatav täitmise tähtaeg)
- **Tegemata** (lisatakse põhjus, miks)

Eesmärkide hindamiseks kasutatakse alljärgnevat indikaatoreid (Tabel 4).

Tabel 4. Tulemuslikkuse hindamise mõõdikud

Nr	Mõõdik	Baastase	Sihttase 2030	Allikas
1	Elanike rahulolu Viimsis pakutava haridusega	73% vastanutest	85% vastanutest	Viimsi valla rahulolu-uuring
2	Kvalifikatsiooniga õpetajate osakaal	78%	90%	Eesti Hariduse Infosüsteem
3	Õpilasmalevas osalevate noorte arv aastas	140	200	Viimsi Vallavalitsus
4	Õpetajate kutsekindlus - Viimsi vallas töötamine:			Viimsi Vallavalitsus
4.1	<i>Järgmisel aastal peale tööleasumist</i>	<i>Kokku lahkus 11 pedagoogi (3,5%)¹¹</i>	<i>Sama tase</i>	
4.2	<i>3. aastal peale tööleasumist</i>	<i>Kokku lahkus 23 pedagoogi (8%)¹²</i>	<i>Sama tase</i>	
6	Huvitegevuses osalevate noorte vanuses 7-19 a osakaal	72%	90%	Viimsi Vallavalitsus
7	Koolide rahulolu- ja koolikeskkonna küsitluse tulemused	Eesti keskmine tase või üle selle	Üle Eesti keskmise taseme	Haridus- ja Noorteamet
8	Kvalitatiivne hinnang arengukava eesmärkide täitmisele	-	Hinnang, et valdavalt on eesmärgid saavutatud	Asutuste juhid
9	Tugiteenuste kättesaadavus kõikides Viimsi valla haridusasutustes	Ei ole 100% tagatud, asutuseiti erinev	Kõigile vajajatele on tagatud nõu ja tugi - igas haridusasutuses on täidetud kõik logopeedi ja psühholoogi, koolides lisaks sotsiaalpedagoogi ametikohad, kellest vähemalt 90% vastab kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele	Viimsi Vallavalitsus
10	Haridusteed (kas kesk- või kutsekoolis) jätkavate Viimsi valla põhikoolide lõpetajate osakaal	<i>Täpsustatakse 2021. a jooksul</i>	<i>Seatakse pärast baastaseme selgumist 2021. a</i>	Viimsi Vallavalitsus
11	Viimsi valla haridustöötajate palgatase	Üldhariduskoolide õpetajatel 85 eurot kõrgem riiklikust alammäärast	Viimsi valla haridustöötajate põhipalga miinimumäär on vähemalt 1,1 kordne riiklikust alammäärast	Viimsi Vallavalitsus

¹¹ Koolide ja lasteaedade õpetajate koguarv oli 19/20 õppeaastal 318

¹² Koolide ja lasteaedade õpetajate koguarv oli 17/18 õppeaastal 286